

ZARZĄDZENIE Nr 19 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 11 lutego 1959 r.

w sprawie gospodarki makulaturą oraz zwiększenia wykorzystania tego surowca dla przemysłu papierniczego.

W celu uchronienia przed niszczeniem makulatury, jako cennego surowca dla przemysłu papierniczego zastępującego w dużym stopniu podstawowe surowce papiernicze, jak ścier drzewny i celulozę, oraz ze względu na ochronę drzewostanu w kraju — na podstawie art. 1 i 3 dekretu z dnia 29 października 1952 r. o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia (Dz. U. Nr 44, poz. 301) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Makulaturą w rozumieniu niniejszego zarządzenia są wybrakowane, zadrukowane, zapisane lub w inny sposób wykorzystane i nie nadające się już do użycia zgodnie z przeznaczeniem papier, karton lub tektura w formie wytworu bądź przetworu papierniczego. Za makulaturę uważa się również czyste ścinki papieru, kartonu lub tektury, powstałe przy przeróbce ich w zakładach graficznych, przetwórczych lub introligatorskich, nie nadające się już ze względu na swój ograniczony format do dalszego użytkowania.

2. Do makulatury nie zalicza się odpadków i ścinków celofanu, celulozoidu, cynfolii, pergaminu sztucznego (roślinnego), papierów impregnowanych smołą, asfaltem lub bitumina, kalki maszynowej, ołówkowej i hektograficznej.

§ 2. 1. Urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa uspołecznione i inne jednostki powinny gromadzić wszelką makulaturę, a w szczególności:

- 1) różne zniszczone papiery;
- 2) akta archiwalne, których okres przechowywania zgodnie z obowiązującymi przepisami upłynął, nie wyłączając akt tajnych i poufnych po pocięciu ich przez specjalne maszyny — krajarki;
- 3) zdezaktualizowane druki, które zostaną uznane za nie nadające się do jakiegokolwiek dalszego wykorzystania;
- 4) niepotrzebne gazety;

5) oczyszczone z pozostałości towarów opakowania papierowe, kartonowe i tekturowe (worki, torby i inne) nie nadające się do powtórnego użycia.

2. Makulatura nie może być zabrudzona smarami lub farbami olejnymi oraz nie może zawierać drobnych części metalowych.

3. Makulaturę należy gromadzić w przeznaczonych na ten cel krytych pomieszczeniach.

4. Makulatura pochodząca z oddziałów zakaźnych szpitali i innych jednostek tego rodzaju nie podlega obowiązkowi gromadzenia. Makulatura taka powinna być niszczone (palona) na miejscu.

§ 3. 1. Dla umożliwienia wykorzystania źródeł makulatury dyrektorzy (kierownicy) jednostek organizacyjnych wyznaczają dla każdej jednostki organizacyjnej lub dla każdego obiektu pracownika obowiązującego do gromadzenia i oddawania makulatury oraz polecają:

- 1) ustawienie w każdym pomieszczeniu biurowym lub innym określonym miejscu oddzielnych koszy, worków, skrzyń bądź innych zbiorników na makulaturę, zaopatrzonych w napisy wskazujące przeznaczenie tych zbiorników;
- 2) zastosowanie zakupionych lub wypożyczonych krajarek do cięcia akt tajnych i poufnych;
- 3) przekazywanie przynajmniej raz w miesiącu zebranej makulatury zbiornicom terenowym, podległym Centralnemu Zarządowi Przemysłowych Surowców Wtórnych.

2. Pracownicy, o których mowa w ust. 1, nawiążą bezpośredni kontakt z właściwymi terenowo zbiornicami i będą pełnić dodatkowo funkcje związane ze zbieraniem makulatury za specjalnym wynagrodzeniem wynoszącym 50% wartości makulatury uzyskiwanej w punkcie skupu surowców wtórnych,

a wypłacanych przez te zbiornice. Wynagrodzenie to nie może przekraczać 500 zł miesięcznie.

3. Jednostki organizacyjne, o których mowa w § 2 ust. 1, będą prowadziły ścisłą ewidencję zbieranej i oddawanej przez ich pracowników makulatury.

4. Przepis ust. 2 nie dotyczy makulatury przemysłowej, powstającej w zakładach papierniczych, przetwórczych, graficznych, intrygatorskich oraz fabrykach papieru.

§ 4. Zakłady przemysłu papierniczego, posiadające w przedsiębiorstwie możliwości techniczne sortowania makulatury bądź zużycia jej według właściwych gatunków, mogą za zgodą Centralnego Zarządu Przemysłowych Surowców Wtórnych nabywać makulaturę bezpośrednio od dostawców po obowiązujących cenach skupu.

§ 5. Zakłady przetwórcze papiernicze podległe Ministrowi Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego powinny gromadzić makulaturę pochodzącą z produkcji i posortowaną na poszczególne gatunki oraz przekazywać ją bezpośrednio do fabryk papierniczych, wskazanych przez Centralny Zarząd Przemysłu Papierniczego.

§ 6. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) oraz organy właściwych rad narodowych polecają:

- 1) przeprowadzanie w podległych im urzędach, instytucjach, zjednoczeniach, przedsiębiorstwach i zakładach zbiórki makulatury;
- 2) zorganizowanie przy pomocy władz oświatowych wszystkich szczebli stałej zbiórki makulatury w szkołach;
- 3) przeprowadzanie stałej zbiórki makulatury w świetlicach, ośrodkach szkoleniowych, czytelniach, poczekalniach, hotelach, domach wczasowych, miejskich ośrodkach komunikacji, pociągach oraz innych jednostkach, użyteczności publicznej.

§ 7. 1. Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego:

- 1) spowoduje opracowanie dla zakładów wymienionych w § 5 szczegółowego planu zbiórki i dostawy makulatury;

2) wystąpi do Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z wnioskiem w sprawie zaktualizowania norm sortowania i warunków technicznych dostaw makulatury dla przemysłu papierniczego, kierując się istotnymi potrzebami tego przemysłu i uzasadnioną koniecznością zmniejszenia pracochłonności sortowania.

2. Prezydium rad narodowych zorganizują:

- 1) zbieranie makulatury na wysypiskach śmieci i dostarczanie jej do zbiornic surowców wtórnych;
- 2) przy pomocy Centralnego Zarządu Przemysłowych Surowców Wtórnych oraz spółdzielni podległych Centralnemu Związkowi Spółdzielczości Pracy i Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” systematyczną zbiórkę makulatury powstającej w gospodarstwach domowych;
- 3) zbieranie makulatury przy pomocy specjalnie uprawnionych do tego jednostek, jeśli zajdzie potrzeba.

§ 8. Zaleca się Centralnemu Związkowi Spółdzielczości Pracy oraz Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w porozumieniu z Centralnym Zarządem Przemysłowych Surowców Wtórnych zapewnienie utworzenia na powierzonych im terenach dostatecznej ilości punktów skupu oraz właściwej organizacji, gwarantującej maksymalne pozyskanie makulatury.

§ 9. Polskie Radio, film, telewizja, prasa i inne instytucje powinny dostępnymi sobie środkami rozpowszechnić i popularyzować zagadnienie zbiórki makulatury.

§ 10. Nadzór nad wykonywaniem niniejszego zarządzenia powierza się Ministrowi Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

§ 11. Zarządzenie niniejsze nie narusza przepisów zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 31 grudnia 1956 r. w sprawie gospodarowania odpadkami w jednostkach gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 106, poz. 1235).

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz